

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи герменевтики

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійні програми:

«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»
«Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»
«Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

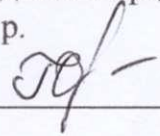
Робоча програма навчальної дисципліни «Основи герменевтики». – Одеса: ОНУ, 2023.– 13 с.

Розробник: Наталя БЕВЗЮК, к.іст.н., доцент, доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол № 1 від 28.08 2023 р.

Завідувачка кафедри

Інна ГОЛУБОВИЧ

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Наталя БІГУНОВА

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

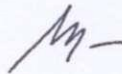
Інесса АЗАРОВА

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»

Олена ГРИГОРОВИЧ

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії і філософії
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова НМК

Галина ЛЕВЧЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Леції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання курсу «Основи герменевтики» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з історією герменевтики, її парадигмами та основними ідеями, а також визначення відмінностей і зв'язків між різними теоріями герменевтики. Основна увага приділена вивченню фундаментальних понять та ідей філософської герменевтики Г.-Г. Гадамера та феноменологічної герменевтики П. Рикера.

Завдання: Ознайомлення студентів з історією герменевтики, її парадигмами та основними ідеями; розкрити особливості розуміння як духовно-практичне освоєння світу; показати особливості розуміння, витлумачення, пояснення, інтерпретації; визначення особливостей тексту, підтексту, контексту. Проаналізувати значення і зміст тексту; звернути увагу на особливості герменевтичного аналізу тексту; окреслити специфіку герменевтичного аналізу за умов інтертекстуальності культури; визначення відмінностей і зв'язків між різними теоріями герменевтики; ознайомлення з фундаментальними поняттями та ідеями філософської герменевтики Г.-Г. Гадамера та феноменологічної герменевтики П. Рикера.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття філософської герменевтики;
- методологічні засади (принципи і методи) філософської герменевтики;
- основні теорії і методи герменевтики галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності.

вміти:

- працювати з джерелами наукового характеру;
- критично аналізувати й інтерпретувати фольклорні та літературні джерела, впорядковувати, класифікувати й систематизувати їх;
- аналізувати й узагальнювати зміст тексту згідно з науковими критеріями, визначати значення та зміст тексту.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Проблематика та історія герменевтики

ТЕМА 1. Предмет герменевтики, її еволюція.

Формування предмету герменевтики. Герменевтика як мистецтво витлумачення текстів, як вчення про витлумачення тексту, як універсальна наука про розуміння, як філософське вчення про метод гуманітарного пізнання, як онтологічне вчення про витлумачення буттєвих можливостей, як «перша філософія» і як філософська школа. Співвідношення герменевтики й інших ділянок знання (філософії, філології, семіотики, риторики та ін.)

ТЕМА 2. Розуміння як предмет герменевтики.

Культура як світ розуміння. Розуміння як духовно-практичне освоєння світу. Діалогічна природа розуміння. Розуміння, витлумачення, пояснення, інтерпретація. Раціональне й ірраціональне в розумінні. Проблема герменевтичного кола. Циклічна побудова розуміння. Методологічний і онтологічний статуси кола в розумінні.

ТЕМА 3. Текст як об'єкт герменевтичного аналізу.

Текст, його ознаки в традиційній семіотиці. Значення і смисл. Семіотичний аналіз тексту як передумова герменевтичного дослідження. Текст, підтекст, контекст. Види контексту. Методологія контекстуального аналізу. Синтез смислу при створенні й розумінні тексту. Інтертекст. Специфіка герменевтичного аналізу за умов інтертекстуальності культури.

ТЕМА 4. Структура герменевтичного аналізу.

Мовний, психологічний, історико-культурний, філософський аспекти герменевтичного аналізу. Своєрідність мовного аналізу в ситуаціях реалізації репрезентативної та нерепрезентативної природи мови. Аналіз Е. Гусерлем конституювання смислу і його вплив на філософську герменевтику ХХ ст.

ТЕМА 5. Джерела і формування герменевтики.

Своєрідність античної герменевтики: вплив античної картини світу на принципи, цілі і методи витлумачення; орієнтація герменевтики переважно на усне слово; боротьба аналогістів і аномалістів. Близькосхідна герменевтика: біблейська картина світу як основа і контекст витлумачення текстів; «містичний історизм».

Змістовий модуль 2. Формування та особливості філософської герменевтики

ТЕМА 6. Герменевтика середньовіччя та доби Відродження.

«Священна герменевтика» Аврелія Августина: вчення про знаки (прості і транспоновані); правила витлумачення текстів Святого Письма; парадигматичне і синтагматичне витлумачення; авторитет Церкви; біографія як текст. Флацій Іллірійський та його «Ключ до Святого письма, або Про мову Святих книг». Принцип контекстуального аналізу на підставі здорового глузду.

ТЕМА 7. Герменевтика Ф. Шляйєрмахера та В. Дільтея.

Розуміння як предмет універсальної герменевтики. Структура розуміння. Принцип герменевтичного кола. Методологічна спрямованість герменевтики В. Дільтея. Пояснення і розуміння. Герменевтична інтерпретація знаків як пізнання психічного. Варіанти герменевтичного кола як принципу методології Дільтея.

ТЕМА 8. Онтологічна герменевтика М. Гайдеггера.

Онтологічний статус розуміння як відкриття можливостей буття. Мова як «оселя буття». Герменевтичне коло як модель розуміння. «Передструктура» розуміння. Проективний характер змістоконституювання. Спроби філософського осмислення людського буття як принципово скінченного. Екзистенціальний фундамент розуміння.

ТЕМА 9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера.

Філософська герменевтика як універсальний спосіб «над методичного» освоєння істини. Мистецтво, історія та мова як способи здійснення істини і форми її досягнення. Гра як спосіб онтологічної експлікації істини. Мовна природа розуміння. Діалогічна форма розуміння. Передсуди як передумова розуміння. Розуміння як історичне здійснення.

Тема 10. Феноменологічна герменевтика П. Рікера.

Створення феноменологічної герменевтики, як поєднання герменевтичної та структуралістської методології. Герменевтичні розвідки двоїстого смислу. Проблема непрямой референції. Розуміння і пояснення. Критика декартівського трактування суб'єкта і можливостей самопізнання. Герменевтичне витлумачення як спосіб самоідентифікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Всього	У тому числі			Всього	У тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Проблематика та історія герменевтики								
Тема 1. Предмет герменевтики та її еволюція.	8	2	2	4	8	2	2	4
Тема 2. Розуміння як предмет герменевтики.	8	2		6	6	-	-	6
Тема 3. Текст як об'єкт герменевтичного аналізу.	8	2		6	6	-	-	6
Тема 4. Структура герменевтичного аналізу.	8	2	2	4	10	2	2	6
Тема 5. Джерела і формування герменевтики.	10	2	2	6	6			6
Разом за змістовим модулем 1	42	10	6	26	36	4	4	28
Змістовий модуль 2. Формування та особливості філософської герменевтики.								
Тема 6. Герменевтика середньовіччя та доби відродження.	8	2		6	10	-	-	10
Тема 7. Герменевтика Ф. Шляйєрмахера та В. Дільтея.	14	2	2	10	14	2	-	12
Тема 8. Онтологічна герменевтика М. Гайдеггера	8	2		6	10	-	-	10
Тема 9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 10. Феноменологічна герменевтика П. Рікера.	8	2		6	10			10
Разом за змістовим модулем 2	48	10	4	34	54	2	-	52
Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет герменевтики. Її еволюція.	2	2
2	Тема 4. Універсальна герменевтика Ф. Шляйєрмахера. Герменевтика В. Дільтея.	2	
3	Тема 5. Онтологічна герменевтика М. Гайдеггера. «Мова як оселя буття».	2	2
4	Тема 7. Герменевтика Ф. Шляйєрмахера та В. Дільтея	2	
3	Тема 9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера	2	
	Разом	10	4

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота

Очна форма навчання

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Очна форма
1	2	3
Змістовий модуль 1. Проблематика та історія герменевтики		
1.	Тема 1. Предмет герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських; підготовка реферату]	4
2.	Тема 2. Розуміння як предмет герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських підготовка реферату]	6
3.	Тема 3. Текст як об'єкт герменевтичного аналізу. [підготовка до лекцій, семінарських;написання рефератів]	6
4.	Тема 4. Структура герменевтичного аналізу.[підготовка до лекцій, семінарських підготовка реферату]	4
5.	Тема 5. Джерела і формування герменевтики.	6
	Разом за змістовим модулем 1	26
Змістовий модуль 2. Формування та особливості філософської герменевтики		
6.	Тема 6. Становлення герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських; підготовка реферату]	6
7.	Тема 7. Герменевтика Ф. Шляйєрмахера та В. Дільтея. [підготовка до	10

	лекцій, семінарських підготовка реферату]	
8.	Тема 8. Онтологічна герменевтика М. Гайдеггера.[підготовка до лекцій, семінарських] підготовка реферату	6
9.	Тема 9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера.[підготовка до лекцій, семінарських підготовка реферату]	6
10.	Тема 10. Феноменологічна герменевтика П. Рікера. підготовка до лекцій, семінарських підготовка реферату]	6
	Разом за змістовим модулем 2	34
	Усього	60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Заочна форма
Змістовий модуль 1. Проблематика та історія герменевтики.		
1.	Тема 1. Предмет герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських; підготовка реферату; підготовка реферату]	4
2.	Тема 2. Розуміння як предмет герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських, аналіз вивченої літератури; підготовка реферата]	6
3.	Тема 3. Текст як об'єкт герменевтичного аналізу. [підготовка до лекцій, семінарських; написання рефератів; аналіз вивченої літератури; підготовка реферату]	6
4.	Тема 4. Структура герменевтичного аналізу.[підготовка до лекцій, семінарських; підготовка реферату]	6
5.	Тема 5. Джерела і формування герменевтики. [підготовка до лекцій, семінарських]	6
	Разом за змістовим модулем 1	28
Змістовий модуль 2. Формування та особливості філософської герменевтики.		
6.	Тема 6. Становлення герменевтики.[підготовка до лекцій, семінарських;]	10
7.	Тема 7. Герменевтика Ф. Шляйєрмахера та В. Дільтея. [підготовка до лекцій, семінарських; аналіз вивченої літератури; підготовка реферату]	12
8.	Тема 8. Онтологічна герменевтика М. Гайдеггера.[підготовка до лекцій, семінарських; аналіз вивченої літератури; підготовка реферату]	10
9.	Тема 9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера.[підготовка до лекцій, семінарських; підготовка реферату]	10
10.	Тема 10. Феноменологічна герменевтика П. Рікера. [підготовка до лекцій, семінарських; аналіз вивченої літератури; підготовка реферату]	10
	Разом за змістовим модулем 2	52
	Усього	80

Тами рефератів

1. Герменевтика як давний канон і новчасний органон тлумачення.
2. Формування герменевтики і історичні етапи її розвитку.
3. Розуміння як центральна категорія і основна проблема герменевтики.
4. Проблема інтерпретації і герменевтиці.
5. Структура герменевтичного аналізу.
6. Сміслові багатство тексту. Множинність смислів у тексті.

7. Об'єктивне і суб'єктивне к тексті.
8. Проблеми розуміння тексту.
9. Природа герменевтичного кола.
10. Герменевтичні принципи Августина.
11. Проект загальної герменевтики Дільтея.
12. Відмінність розуміння і пояснення.
13. Герменевтика М. Гайдегера: розуміння і буття.
14. М.Гайдеггер: «мова як оселя буття».
15. Гайдерів проект герменевтичної феноменології.
16. Гадамерів проект герменевтичної онтології мови.
17. Аплікація як основна задача актуалізації герменевтичного досвіду.
18. Мова як середовище герменевтичного досвіду: «герменевтичний діалог» як умова розуміння.
19. Філософська герменевтика як онтологія мистецького твору.
20. Герменевтика і проблема діалогу культур.
21. Герменевтика суб'єкта.
22. Пошуки смислу у П. Рікера.

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається *пояснювально-ілюстративний метод*, у межах якого викладач допомагає студентам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій, у тому числі використовуючи карти та семінарських занять, на яких студенти репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується *метод проблемного викладення*. Він допомагає, використовуючи практику активної полеміки, формувати вміння студента критично ставитися до вивченої літератури, заслуханих на семінарах, лекційного курсу. Викладач, поставивши навчальне завдання, формулює пізнавальну мету, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Вивчаючи окремі теми, використовується й *дослідницький метод*, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Протягом засвоєння навчальної дисципліни студенти мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівно розподіляються, а потім сумуються.

Змістовий модуль:

- робота на практичних заняттях (60 балів);
- захисту реферату (10 балів);
- аналіз вивченої літератури (30 балів)

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС. У таблиці нижче

наведено загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	ОцінкаЕ CTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти правильно, повно, системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому цінні творчі ідеї.
85–89	B	зараховано	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	зараховано	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	не зараховано	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	не зараховано	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Предмет і задачі герменевтики.
2. Співвідношення герменевтики з іншими видами знання: філософією, семіотикою, лінгвістикою, риторикою та ін.
3. Розуміння як предмет герменевтики. Культура як світ розуміння. Розуміння як духовно-практичне засвоєння світу.
4. Діалогічна природа розуміння. Раціональне і ірраціональне в розумінні.
5. Розуміння, інтерпретація, пояснення, тлумачення.
6. Проблема герменевтичного кола. Циклічна структура розуміння. Передумови розуміння.
7. Традиційна семіотика про ознаки тексту. Значення і сенс.
8. Текст, підтекст, контекст. Методологія контекстуального аналізу. Види контексту.
9. Синтез сенсу при створенні і розумінні тексту.
10. Поняття інтертексту. Специфіка герменевтичного дослідження в умовах інтертекстуальності культури.

11. Психологічний аспект герменевтичного аналізу.
12. Мовний аспект герменевтичного аналізу.
13. Значення філософського вивчення буття сенсу для герменевтики.
14. Особливості античної герменевтики. Платон, Аристотель.
15. Особливості близькосхідної герменевтики. Аналогісти та аномалісти.
16. Августин Аврелій про основні правила тлумачення текстів Священного Письма в священній герменевтиці.
17. Августин про особливості біблейської герменевтики.
18. Специфіка герменевтики епохи Відродження.
19. Флацій Іллірійський про основні правила тлумачення текстів Біблії.
20. Ф.Шляйєрмахер: принцип герменевтичного кола.
21. Структура розуміння за Ф. Шляйєрмахером (дві нація та роз'яснення).
22. Граматичне і психологічне тлумачення . «Розуміти краще автора».
23. В.Дільтей: розуміння – метод наук про дух.
24. Герменевтичне коло в розумінні В. Дільтея.
25. Описова роль психології в вивченні розуміння.
26. Гадамер Г.-Г.: філософська герменевтика як універсальний спосіб «зверх методичного» засвоєння світу людиною.
27. Гадамер Г.-Г.: мовна природа розуміння. Роль упередження у розумінні.
28. Інтерпретація як форма існування традиції (за Гадамером Г.-Г.).
29. Гадамер Г.-Г.: історична дистанція як фактор розуміння.
30. Гайдегер М.: онтологічний статус розуміння як відкриття можливостей буття. Мова як «оселя буття».
31. Рикер П.: феноменологічна герменевтика, яка об'єднує феноменологічну герменевтичну і структуралістську методологію.
32. Герменевтичне дослідження подвійного сенсу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль										Сума балів
Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
8	8	8	8	8	10	10	15	10	15	
Усього за I модулем 40					Усього за II модулем 60					100

Загальна оцінка виставляється за результатами поточного контролю. Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи герменевтики». Одеса: ОНУ, 2023. 13 с.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Бевзюк Н.П. Основи герменевтики: методичні вказівки. Одеса: ОНУ, 2019. 49 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Богачев А. Досвід і сенс. Київ: Дух і літера, 2011. 336 с.
2. Нікоф О. Герменевтика. Київ: Саміт-книга, 2017. 116с.
3. Богачев А. Мова і істина: метафізика vs герменевтика . *Вісник КНУТШ. Філософія. Політологія*. Вип. 103. Київ: ВПЦ «КН» КНУТШ. 2013. С.13-18.
4. Богачев А. Філософська герменевтика. Навчальний посібник. Київ: Курс, 2014. 405 с.
5. Гадамер Г.-Г. Мистецтво і наслідування. *Герменевтика і поетика*. / Пер. з нім. М. Кушніра . Київ: Юніверс. 2001. С.16-27
6. Гайдеггер М. Дорогою до мови. Львів: Літопис, 2007. 230 с.
7. Зонтаг С. Проти інтерпретації . *Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе*. Львів: Кальварія, 2006. С. 10-21.
8. Квіт С.М. Основи герменевтики: Навчальний посібник. Київ: Вид. дім «КМ Академія», 2003. 192 с.
9. Кебуладзе В.І. Феноменологія досвіду. Київ: Дух і літера, 2012. 280с.
10. Рікер П. Історія і істина. Київ: КМ Academia. Пульсари. 2001. 393 с.

Додаткова

1. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Вибрані твори. Київ: Юніверс, 2001. 288 с.
2. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Основи філософської герменевтики./ Пер. з нім. О. Мокровольського. Т. 1. Київ: Юніверс, 2000. 464 с.
3. Возняк Т. Філософія мови. Львів: Независимый культурологический журнал «І», 2009. 176 с.
4. Філософська думка в Україні: Бібліографічний словник /Авт. кол.: В.С. Горський, М.Л. Ткачук, та ін. Київ: Пульсари, 2002. 224 с.
5. Філософія: Словник-довідник: Навчальний посібник / Надольний І. Ф., Черушева Г.Б., Пархоменко В. В. та ін. 2-е вид., доп., випр. і перероб. Київ: Дельта, 2009. 284 с.

6. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посібник / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського, уклад. Л.В. Губерський, А.О.Приятельчук, І.В.Бойченко та ін. Київ : Знання, 2009.624 с.
7. Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук та ін.; НАНУ, Ін-т філософії імені Г.С.Сковороди. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
8. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Т. 1. Наук. керівн. проекту: Барбара Кассен та Костянтин Сигов. Київ: Дух і літера, 2009. 576 с.
9. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Т. 2. Пер. с фр. Київ: Дух і літера, 2011. 488 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

- <http://lib.onu.edu.ua/> Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова
- <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
- <http://www.library.univ.kiev.ua/> Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- <http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України
- <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html> Найвидатніші філософи світу та України
- <http://www.ognb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека
- <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html> Електр. Бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського фак. Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- <http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою)
- <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lit-bac.html> Філософія (для бакалаврів природничих спеціальностей)
- <http://www.utm.edu/research/ier/> Філософська Інтернет- енциклопедія. (Англійською мовою).
- <http://www.uct.kiev.ua/~sofi/> Центр практичної філософії